

Mythologia, Francfort, 1581 - IX, 12 : De Achille

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre IX

Ce document est une version augmentée de :
[Mythologia, Venise, 1567 - IX, 12 : De Achille](#)

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre IX

[Mythologie, Paris, 1627 - IX, 13 : D'Achille](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre IX

[Mythologie, Lyon, 1612 - IX, 12 : D'Achille](#) est une traduction de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la notice Équipe Mythologia
Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Conti, Natale, *Mythologia* Francfort, 1581 - IX, 12 : De Achille, 1581

Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle)

Consulté le 03/02/2026 sur la plate-forme EMAN :
<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/6058>

Copier

Présentation du document

Publication Francfort, André Wechel, 1581
Exemplaire Regensburg (Allemagne), Staatliche Bibliothek, 999/Hist.pol.1307
Format in-8
Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses[Achille](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 28/12/2018 Dernière modification le 25/11/2024

rent. Ego sanè longè diuersam ab his omnibus habeo sententiam, quippe quod putem partim draconem, partim hominem fuisse Erichthonium existimatum, quia is vtrumque & seueritatis & clementiæ tempus rectè cognouerit. Est enim optimi ac sapientis imperatoris, & humanitatis & asperitatis opportunitatem posse diiudicare: cum aliæ nationes aliis temporib. magis asperitate & metu, aliæ iucunditate magis commodè regantur. Hic Erichthonius dictus est ad occultandam crurum turpitudinem quadrigas excogitasse: quare ita de illo scripsit Virgilius libro tertio Georg.

*Primus Erichthonius currus, & quatuor ausus
Iungere equos.*

Post Cecropem igitur regnavit Athenis Cranaus, cui successit Amphictyon, quem hic de regno deiecit. Fuit alius Erichthonius, de quo meminit Apollodorus libro tertio, qui regnavit Troiæ post illum, qui de Astyoche vxore Simoëtis filia Troem genuit, ut ait Homerus lib. v. Iliad.

¶ Atque tot dicta sint de Erichthonio fabulosè. Illa breuior nos faciunt in hoc loco, quæ superius explicata sunt, cum de Vulcano loqueremur, ubi patuit cur è Terra & Vulcano Erichthonius dicatur esse genitus, & quid esset Minerua, quæ perpetuam obtinuisset virginitatem. Hæc igitur purissima pars est ætheris è capite Iouis nata, è qua nulla nascuntur animalia: at Vulcanus impurus est, in materia ignis, siue calor potius, qui generationem adiuvat, & in terram decidens multiplicia gignit animalia: quare eius & terræ filius Erichthonius tam diuersæ formæ dicitur fuisse. Atqui furorem immissum fuisse sororibus Pandrosi dixerunt idcirco, quod non paruerint Deæ monitis: quare significabatur contra Deorum mandata non conferre esse curiosos, cum multis mortalibus id sæpius calamitosum fuerit. nam multi quia consiliorum secretiorum essent conscij vel hominum, nedum Deorum, per insidias clam de medio fuerunt sublati. at de Achille nunc pauca dicamus.

De Achille. CAP. XII.

EXPLICATA fuerunt suo loco illa omnia propè quæ pertinebāt ad Thetidis nuptias: & quæ illa à Peleo in matrimonij ducta præter cæteros filios Achillè etiā illi genuit. cum verò

Rr 4

per noctem sub igne filios Thetis occultaret, ut quod mortale illis esset, ita eximeret, filij reliqui omnes mortui sunt. Achilles per diem ambrosia perunctus, & per noctem sub igne occultatus dicitur aliquandiu perdurasse, donec a Peleo deprehensa ira se in numerum Nereidum receperit. Hanc rem ita attigit Apollonius libro quarto Argonaut.

χρῆται μὲν Ἀχιλλεύς ἀθανάτων πιάχοντες,
ἢ μὴ γὰρ βροτῶν αἰὶ πρὸς σάραρ' ἰδαιεσθῆναι
νύκτα διὰ μίαν ἢ φλογὶ πυρὸς ἤματα δ' αὖτε
ἀμβροσίῃ χοίσε καὶ τέρεσι δέμας, ὅφρα πέλονται
ἀθάνατοι, καὶ εἰ ἐν γαστρὶ χρεὶ γῆρας ἀλάλκοι·
αὐτὰρ ὅγ' ἐξ ὀνείδος ἀπαλάμορος εἰσιν ἔκαστα
παῖδά φίλον ἀπαύροντα διὰ φλογὸς ἥκα δ' αὐτὸς
σμερδαλίῳ, ἰσιδῶν μίγαν ἡπίεσθαι, ἢ δ' αἰετοσσι,
καὶ μὲν ἄρ' ἀρπύγῃ ῥέω χαμᾶς, ἢ βάλαι κικληγῶτα·
αὐτὰ δ' ἐπὶ πτοίῃσι λελείμμεναι, ἥντ' ὄϊα φασ,
βῆ δ' ἰμῶν καὶ μαγάρων θεῶν, ἀχὶ ἐσθλὰ τοῖσι ποταμῶν
χρῆται μὲν.

*Irata infans causa narratur Achilli.
Frere mortales nocturno tempore carnet
Consuevit flammam, tenebat luce diurna
Ambrosia tenerum corpus, quò quidquid adest
Mortale eximeret, tristem lueretque fenestram.
Ast hic è lecto ut surgenti cognouit, in igne
Vidit ut infantem trepidantem, protinus inde
Clamorem horrendum tollit: demens. Desparatum
Ponit humi puerum raptim, atque irata refugit
Per leuibus ventis, volucrisque simillima somna:
Effugiensque domo in pelagi se cecidit undam.*

Sic igitur Achilles ab igne seruatus Pyrisous primum vocatus est, atque cum labrum tamen exustum fuisset, quod cum lingeret infans, ambrosia non erat perunctum, dictus est postea Achilles. Alij in leberem bullientis aquæ infantes ab ea iaci solitos inquirunt, ut experiretur an mortales geniti fuissent. Achil-
lis tamen matrem Dotion & Chalcidicus Dionysius non Thetim Nerei, sed Chironis filiam fuisse voluerunt. Daimachus contra Alexandrinus in libro secundo Reditum, Achillem Caloes nymphæ filium fuisse sensit. Scriptum fuit ab Apollodoro lib. 3. Achillem à Peleo susceptum, deportatum fuisse ad Chironem,

Chironem, quem ille amantissimè educavit, atque leonum visceribus illum nutrivit, aprorumque & vrsorum medullis, lactis prorsus ignarum, ut est in his versibus Euphronionis:

ἴσθι μὲν χιλεῖο κατ' ἡνὶ πᾶμπαν ἄπασσας

τῶν τε μυρμιδόνων μετ' Ἀχιλῆα φημι γαστρον.

Nescimus omnino lactis Phthiam peti, illum

Quare Myrmidones dixerunt nomine Achillem.

Quod autem Achilles à iustissimo Centaurorum Chirone educatus sit, ita testatur Euripidis Iphigenia in Aulide:

ἴσθι μὲν ὅτι ἦ ἡδὺ, μὴ λίαν φρονεῖν.

ἴσθι δὲ ὥστε χρησίμων, γυμνῶν ἔχεν.

ἰγὼ δ' ἴσθ' ἀνδρὸς διεισφάττω τραφεῖς

Χείρας, ἱμαδὸς τοῦτ' ἐπὶ πρὸς ἀπλῶς ἔχεν.

Quandoq, dulce sit parum discernere.

Quandoq, confert plurimum discernere.

Ego viro a pio educatus sum puer

Chirone, mores simplices tantum imitari.

Fama est Achillem à Chirone aucto eruditum fuisse, à quo præter citharæ pulsandæ artem, & usum herbarum, peritiâ venandi & iaculandi & artis medicæ, leges equitatis & prudentiæ edoctus fuit. sicuti traditum est à Staphylo in libro tertio rerum Thessalicarum. Idem cum annum ætatis suæ nonum explevisset, pronuntiassetque Calchas vates Troiam sine Achille capi non posse, quia responsum tulisset à matre sibi in eo bello, quod aduersus Troianos gereretur, esse moriendum, puellari habitu indutus in Seyron, quæ una est à Cycladibus insulis, inter filias Lycomedis se abdidit, ut lateret duces Græcorum, qui ad Troiam erant militaturi. una igitur illarum puellarum Deidamia nomine clam ab illo vitata Pyrrhū filium illi progeniuit. Hic tamē inter puellas ab Ulyssæ cognitus, eius expeditionis laborem ac periculum deuitare non potuit. Thetis igitur cognita necessitate filij dicitur ad Vulcanum accessisse, ut arma insuperabilia, & quæ nulla vi humana possent penetrari, Achilli fabricaret, ut traditum est à Phylarcho in rebus fabulosis illa fecit Vulcanus, sed non prius se daturum inquit, quam cum illa congressus fuerit. dicta est Thetis annuisse eius desiderio, sed non prius illud esse faciendum quam experta esset an arma cōuenirent Achilli. mox acceptis armis ex composito, ipsq, induta dicta est aufugisse, & ita claudum Vulcanum

delusisse. At verò cū datum fuisset Græcis responsum, illum primum omnium Græcorum esse moriturum, qui prior ē naui in litus Troianum exiliisset, prior exiit Protefilaus, quare prior omnium cecidit ab Hectore. Id cū cognouisset Achilles, ultimus ē sua naui exiit in litus, quod cū magno impetu fecisset, terramque pedibus vehementer percussisset, aqua ē terra manare incepit, atq; fons ibi natus est, ut in his significauit Antimachus:

ρίμψα δ' ἀπ' ἡπείρου μελαίνης ὑφ' ὅς' αἰεθεῖ
πυλαῖας, ἀπὸ ρουσιν ἰλαφρῶς ἦν τε κίρκας,
τῇ δ' ἰμπερὰ δὲ ποδῶν κελύκη γένετ' αἰνέαστε.

Continuò Velut accipiter nigrantiu Achilles

Defiluit in terra dorsum sublimis: at illi

Ante pedes fluxit vitrea fons limpidus unda.

Hic igitur post multas res ad Troiam præclare gestas, quas Homerus recensuit, Polyxenæ Priami filiae amore captus significauit Priamo per nuntios se pro Troia pugnaturum, si sibi puella cōcederetur. Tum Priamus eam se daturum esse pollicitus est, qui cū illa de causa in templum Thymbraei Apollinis conuenissent, Paris clam ex insidijs illum sagitta transfixit, quare ultimum vitæ suæ diem ita per dolum conclusit, cuius corpus non prius deditum est Græcis, quàm recepissent illa ipsa munera, quæ pro redimendo Hectore data fuerant: hoc est, tantum auri pondus, quantum esset pondus Hectoris mortui cadaveris. Propter huius præclari Herois mortē dictæ sunt Musæ & Nymphæ omnes fleuisse, quod ita significauit Lycophron in Alexandra:

αὐτὰς τὴν ἀντίπειτον ἰχίαι ἴσσι
πακτῶ λαιγρῶ μαῖσι τηλαυγῇ μύδρον,
κρατῆρα βῆαχον δ' ὕστατα κυκλαυσιμίτῃ
νύμφῃσιν, αἱ φίλαντο νηφύρε γάστρῃ,
Λιβητρίαν δ' ὑπὲρ Πάριον πᾶσι πλάττει σκεπῶ.
ὅτι κροτῆρας ὅς περ ἰμείνων πέτμον,
καὶ ὁπλῶ ἀμφὶ σῶμα τλῆς ἴσαι πέπλαν
διδῶαι, περ' ἰστὶ κίρκας φάσκει κρέτων,
καὶ λοῖδοις ἰς γλῶσσιν ἀνδρῶν ῥίψαι πέδα.
Ruis sui redempto pro altero cadanere
Par pondus auri splendori Palladij
Ferunt, Sed in cratera Bacchi mortuum

Per-

*Perfusus inibat lacrymis Libethridum
Pimpla incolunt qua Verticem : à nymphis suauel
Sororibus, Baphyræ aquæ amantibus.
Atq; ille cadis præscius fatum timens,
Feret puella Vestibus sese indui,
Textaq; telas peltine arguto leues,
Saluat hostium in solum idem & ultimæ.*

Vocata est insula Borysthenis Achillea, quòd Achilles ibi fuerit sepultus, à quo etiam inuentum est myriophyllum, quod Achilleum vocant. Nam ossa Achillis & Antiochi in aureo vase, quod largitus fuit Thetidi Bacchus cum fugeret impetù Lycurgi, recondita fuisse memorat. Fabulati sunt antiqui præterea Medeam nupsisse Achilli, vbi ille in campos Elysios post mortem descendisset, sicuti memoriæ prodidit Ibycus. Dictus est Achilles à Chirone semihomine fuisse educatus, quia ratio & vis ad principē æquē pertineat. dictus est item à Musis fuisse deploratus, quia cum musicis instrumentis eius pompa funebri ducta est : cum verò mare per idem tempus fortè ventis intumuisset, longèque strepitus undarum exaudiretur, vt ait Isacius, datus est locus fabulæ, quòd nymphae eius eadem grauiter conquestæ sunt. Neque enim est sanæ mentis ea propter Achillem cōtigisse credere, cum elementa minimè sint de singulorum nostrorum vel morte vel ortu sollicita. Dictus est inter filias Lycomedis muliebri habitu indutus latuisse, quia cū Deidamiam eius regis filiam cepisset in matrimonium, ita no uis nuptijs delectabatur, vt maiorem temporis partem cum sponsa esset intra Lycomedis parietes, & in thalamo lateret. Hic idem Heros cum fortissimus esset omnium Græcorum, non prius vinci potuit vel à fortissimis hostibus, quàm voluptatis desiderio & libidine irretitus, ab imbelli & timidissimo omnium propè Troianorum Paride vulneratus fuit. per hæc igitur significare voluerunt antiqui maximè omnium rerum formidandas esse viris fortibus voluptatū illecebras, quæ grauissimæ sunt omnibus & perniciose deniq; aduersariæ. at nūc de Ganymede dicamus.

De Ganymede.

CAP. XIII.

GANymedes aut qui ab aquila raptus, & in cœlū ad Iouem portatus fuit, vt illi potum pro Hebe Iunonis filia